

ikke har foregaaet i Frihed, hvor legemlige og aandelige Kræfter ikke er blevet opøvet og brugte. De har ikke lært at forstaa sit eget Værd, sin egen Natur, og er ikke blevet forsynet med Vaaben for den Kamp mod sig selv, som enhver Kvinde maa føre, hvis hun vil bli et frisk og selvstændigt Menneske, der ikke bare instinktmæssig gaar efter det, som er den stærkeste Drift i hende. Den stærkeste Evne i de fleste Kvinder er Evnen til at elske, og er der ikke bygget noget op i hende, som regulerer, ja modarbejder denne Drift, da vil hun følge den blindt, og saa vil hun hælde Mishandling af ham, der er Genstanden for hendes Kærlighed, og Sorg og Ulykke for sig selv.

Kaja er betagen af Solness. Tosset, viljeløst, idiotisk betagen af ham. Vi kan gjerne kalde hende hypnotiseret, men da blev der mange Kvinder i Verden, der maa kaldes hypnotiserede, for det bliver da alle Kvinder, som uden nogen Viljesanstængelse lader sig betage og fylde og drive frem af en Forelskelse. Vi har allesammen sværmet en Gang for denne Slags erotiske Forhold, det var Kvintessentsen af al sand Kvindelighed at elske paa denne Maade. Digterne priste dem, — og jo mere ophøjet og Gud lig Manden var, og jo ydmygere og mere hundeagtig Kvinden, des yndigere var det. Mangen ung Pige har med bankende Hjærte nynnnet for sig selv et Vers som f. Eks dette:

»O, hvilken Fryd blot at smykke hans Dage,
frede hans Hjem som en syslende Terne,
gætte hans Savn og hans lønlige Klage,
følge hans Fjed i det ødeste fjærne,
tage hans Byrde og bære den gjerne.«

Og mange unge Piger, som havde læst Tennyson f. Eks., drømte om at blive tyranniseret og mishandlet af en grusom Herre, og jo mere grusom og jo mere ophøjet Manden var, desto bedre, for desto ydmygere og mere hengiven kunde jo hun vise sig, og desto mere glansfuldt kunde hendes sande Kvindelighed bestaa den Prøve, som den grusomme Herre sætter hende paa. Men Ibsen bærer sig ikke ad som Digterne før i Tiden. Han lægger ingen falsk Glans over et Forhold, der kun i Digtning kan faa et idealt Skær, men i Virkeligheden, i Livet, vil drage de Konsekvenser, som